

CENTENARI LAMOLLA MIRALL SURREALISTA

Fins a finals del mes de gener, el Museu Jaume Morera de Lleida commemora el centenari de Lamolla (Barcelona, 1910 – Dreux, França, 1981) un dels pintors més ben valorats del surrealisme a Catalunya
per Sílvia Muñoz d'Imbert

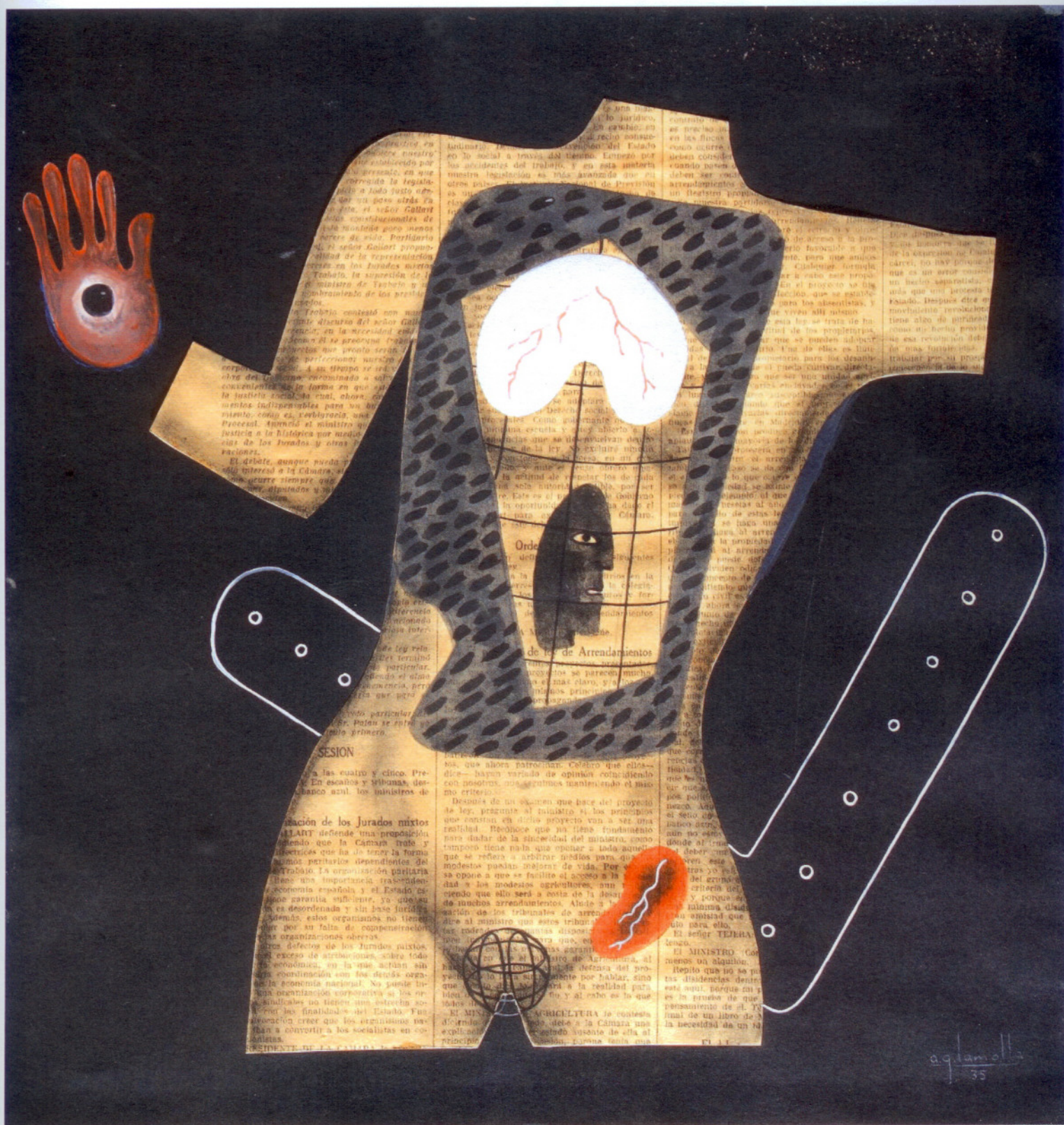
Sota el títol *Lamolla. Mirall d'una època*, el Museu d'Art Jaume Morera presenta una gran exposició retrospectiva, comissariada per Lucía García de Carpi i Jesús Navarro, dedicada a la figura d'Antoni Garcia Lamolla (Barcelona, 1910 – Dreux, França, 1981) amb motiu del centenari del seu naixement. La mostra, que es divideix en tres àmbits temàtics i cronològics, incideix especialment en el període de la dècada dels anys trenta, en què Lamolla entra en contacte amb agrupacions artístiques de la capital lleidatana, que mostren un ambient d'ebullició d'idees i de proliferació cultural, primer a *Cau d'Art* i després a *Studi d'Art*, on coincideix amb un altre dels grans noms de l'avantguarda de la ciutat, Leandre Cristòfol. En aquest context de vitalitat artística cal destacar l'aparició, el març de 1933, de la revista *Art*, editada per Enric Crous-Vidal. La primera part de la retrospectiva dedicada a Lamolla se centra en aquest ambient lleidatà de la revista *Art*, en què apareixen també noms com els de Josep

Viola i Antoni Bonet. La importància d'aquesta revista rau en la difusió dels assaigs teòrics d'un jove Viola, aleshores poeta i dibuixant surrealista, i en el fet de tractar-se d'un vehicle privilegiat d'intercanvi d'idees entre els redactors i artistes com ara Lamolla i Cristòfol. Lamolla s'endinsa en l'estètica surrealista l'any 1934, a través d'obres en què trobem referències sexuals, nocturns inquietants i un món interior d'arrel onírica, que alhora beu de l'artista referencial en aquell moment per a tots els artistes catalans, Joan Miró. Lamolla experimenta de manera simultània amb l'automatisme rítmic, el simbòlic i el *collage*. A partir dels anys 1935 i 1936, el pintor realitza unes obres en les quals aborda formes geomètriques diverses i contradictòries, que deixaran pas a escenes de llum més viva poblades per formes orgàniques potenciades per l'ús intens del color, especialment el blau, que torna a remetre'ns a certa influència mironiana. És aquest el segon àmbit de l'exposició, una segona etapa caracteritzada pel suport

que rep Lamolla dels membres d'ADLAN i per les exposicions que a partir de finals de l'any 1935 realitza a Madrid, Santa Cruz de Tenerife, Barcelona i París.

A Barcelona formarà part del grup surrealista inscrit a ADLAN, que es presenta a l'Exposició Logicofobista, celebrada a la galeria Catalonia l'any 1936; prologats per Magí A. Cassanyes, juntament amb Lamolla, mostren la seva obra artistes com ara Artur Carbonell, Leandre Cristòfol, Àngel Ferrant, Esteve Francès, A. Gamboa-Rothwoos, Ramon Marinel·lo, Joan Massanet, Maruja Mallo, Àngel Planells, Jaume Sans, Nadia Sokalova, Remedios Varo i Juan Ismael. El mateix any se celebra una exposició al Jeu de Paumes de París sobre art espanyol contemporani. La Guerra Civil espanyola representa una fractura, un abans i un després en la biografia i l'obra de Lamolla. El tercer i darrer àmbit de la retrospectiva recorre les dècades en què el pintor viu a França, tot allunyant-se de la figura de jove artista emergent d'avantguarda.

Antoni Garcia
Lamolla.
*Diari d'un
psicoanalista*,
1935. Guaix i
paper de diari
sobre cartolina,
36,2x35,7 cm.

Antoni
Garcia
Lamolla.
Sense títol,
1936. Oli
sobre cartró,
40,1x50,1 cm.

da, i la seva pintura adquireix un to dramàtic amb una estètica de caire més figuratiu. Tot i no haver estat estudiada amb profunditat, aquesta darrera etapa del pintor els especialistes en l'obra de Lamolla la divideixen en tres subetapes que abracen des de l'any 1945 i 1946, quan encara el pintor té l'esperança de retornar aviat; del 1947 al 1955, quan el seu nom s'imposa a la Bretanya francesa, fins a l'etapa entre 1958 i 1967, quan amplia la seva projecció al sud de França i Itàlia. En tot aquest temps, l'artista no deixa de col·laborar en mostres solidàries organitzades per l'exili espanyol, en les quals també col·laboren altres artistes catalans significatius que són

a l'exili, com ara Fenosa, Rebull, Crèixams, Feliu Elias, Clavé, Fontserè i Grau Sala, entre altres autors.

En definitiva, *Lamolla. Mirall d'una època* és una oportunitat immillorable de conèixer, estudiar i aprofundir en l'obra d'aquest artista, poc conegut a causa dels esdeveniments històrics i el llarg exili que visqué. Prop d'un centenar d'obres mostraran la seva trajectòria, al costat de la d'artistes contemporanis i amics, que ens permetran endinsar-nos millor en el seu entorn històric i estètic, en una de les trajectòries més valorades del surrealisme català.

Poc conegut a causa dels esdeveniments històrics i l'exili, Lamolla és un dels màxims exponents del surrealisme pictòric en el context de l'avantguarda catalana i de l'esperit renovador de la dècada dels anys trenta